

טבלה 1. משקל עגלים משווקים לפני פרוץ מחלת הפנ"ט ואחריה

תוצאות השקילה 11.3.65			תוצאות השקילה 27.12.64		
מס. סד.	משקל ברוטו ק"ג	גיל יציאה ימים	מס. סד.	משקל ברוטו ק"ג	גיל יציאה ימים
1	382	385	1	382	385
2	460	362	2	460	362
3	456	387	3	456	387
4	440	384	4	440	384
5	422	375	5	422	375
6	457	366	6	457	366
7	450	367	7	450	367
8	462	354	8	462	354
9			9		
10			10		

תוצאות השקילה בדצמבר 1964

משקל ממוצע לעגל ברוטו 441 ק"ג.

גיל ממוצע לעגל 372 ימים.

בסיכום: מחמת הפנ"ט נגרם הפסד של 41

ק"ג על כל עגל לעומת אלה ששווקו לפני פרוץ המחלה.

טבלה 2. תנובה ממוצעת לחולבת

1965	1964
18.5	21.5 יוני
19.2	19.4 יולי
16.9	19.1 אוגוסט

ד"ר ד. סביר — זאב גל

עיון המפרץ, ספטמבר 1965

שחיטת הפרות. לא זו בלבד שהקטינה את מספר החולבות וע"י כך פגעה בסדרי העבודה ובניצולם היעיל של המיתקנים והעבודה אלא גם דילדלה את העדר מחומר בעל ערך טיפוסי משובח. ובזה לא נסתיים הפגע, הואיל ויש היום בעדר כ-40 פרות תרות או בלתי תרות, שתגובתן ירדה לנקודת שפל כזו, הגובלת עם אי-כדאיות בהחזקה.

הפלות

24 פרות הפילו או ילדו וולדות חלשים שמתו כעבור שעות מספר, בעיצומה של המגיפה.

נזקים לעמינים

10 פרות איבדו רבע אחד לצמיתות; יתר על כן — אצל פרות רבות נותרו צלקות נרחבות על הפטמות שגורמות לקשיים מרובים בחליבה; מטרידות באופן מיוחד הצלקות שעל פתח הפטמה.

הפסד בעגלי מרבק

הטבלה המובאת להלן ממחישה את ההפסד בגידול העגלים לבשר.

גם בעת כתיבת שורות אלה קשה לאמוד את נזקי המגיפה במלואם (טבלה 1), כיוון שהיא מוסיפה לתת אותותיה בעדר. עדיין מופיעים מקרי דלקת ריקמת טלפיים מוגלתית וכן מספר רב של דלקות עטין, וזה — על אף שמירה על כללי ההיגיינה ועל חליבה נכונה ופעולה תקינה של מכונת החליבה. דבר זה משתקף בתגובת החלב כפי שאפשר לראות מטבלה מס. 2.

עמדות חופשיות לפרות חלב

שירות ההדרכה של אוניברסיטת פיורדו (ארה"ב) ממליץ על שיכון פרות חלב בעמדות חופשיות (free-stall) משום שיש בשיטת שיכון זו היתרונות של רפת כליאה ושל סככה עם תנועה חופשית גם יחד, ונוסף לזה משתחררים ממגרעות מסוימות המתלוות לשיכונים שבעבר. המהנדסים הממליצים על שיטת העמדות החופשיות מדגישים שבכל שיטת שיכון שהיא יש להקפיד על מימשק מתאים למען הבטחת ההצלחה, כיוון שאין עדיין שיטת שיכון שתשחרר לחלוטין מעבודה או מדאגת מימשק תקין.

היתרונות העיקריים של שיכון בעמדות חופשיות — פרות נקיות יותר בפחות עבודה, פחות רפד, ושטח שיכון קטן יותר לכל פרה.